

Η διαφορική διάγνωση

Φίλιππος Γραμματικός
Ομότιμος Καθηγητής ΑΠΘ

Ο Γιώργος ήταν μούσκεμα από τη δυνατή βροχή, παρόλο που κρατούσε ομπρέλα.

«Γιατρέ, έχω εφτά αρρώστιες που θα με ξεκάνουν σύντομα», μου είπε με σφιγμένα δόντια κι έκανε να φύγει.

Σκέφτηκα πως βρισκόταν σε τραγική κατάσταση, αφού ο Γιώργος δεν έλεγε ποτέ ψέματα, και του πρότεινα:

«Έλα να ζεσταθείς λίγο, να τα πούμε. Δυο βήματα είναι το σπίτι μου. Έχω καιρό να σε δω».

Κοντοστάθηκε. «Καλά», είπε στο τέλος. «Αλλά θα μου πεις όλη την αλήθεια. Έχω τρία παιδιά και θέλω να ξέρω τι με περιμένει».

Στο γραφείο μου άρχισε να μου διηγείται με βαριά φωνή, συντετριμμένος:

«Πρώτα έχω έναν όγκο πάνω από το γόνατο. Είναι σαν ένα μπαλάκι πιγγκ-πονγκ. Μου είπαν πως είναι κόκκαλο και μπορεί να γίνει καρκίνος, αν δεν το αφαιρέσω, και να μου κόψουν το πόδι. Η εγχείρηση είναι δύσκολη διότι έχει να κάνει με την κίνηση του ποδιού, θα μείνω πολύ καιρό στο κρεβάτι και στην ηλικία μου μπορεί να πάθω οστεοπόρωση...». Και συνέχισε:

«Έχω και δύο πολύ μεγάλες κήλες. Σαν δυο σακούλες από ένα κιλό η καθεμιά και δυσκολεύομαι να στέκομαι όρθιος ή να περπατώ».

Ο Γιώργος είχε πάρει φόρα. Δεν με κοίταζε καθόλου, ίσως γιατί ήταν βέβαιος ότι τζάμπα μου έλεγε τα προβλήματά του, αφού πίστευε πως ήταν όλα ανίατα. Είδε, όμως, πως δεν του μιλούσα και συνέχισε:

«Έχει και η καρδιά μου πρόβλημα. Αντί 60-90 σφύξεις, έχω πάνω-κάτω 45. Πρέπει, μου λένε, να βάλω σύντομα βηματοδότη. Αλλά, αν γίνει αυτό, είναι εύκολο να κάνω τις άλλες εγχειρήσεις;»

Πάλι δεν μίλησα. Ο Γιώργος, σαν να ήθελε να με καταπλήξει, βιάστηκε να συνεχίσει:

«Στη σπονδυλική μου στήλη ψηλά κοντά στο λαιμό έχω άλλον έναν όγκο. Όταν μεγαλώσει λίγο ακόμα, θα πιέσει τον νωτιαίο μυελό και θα μου σταματήσει την αναπνοή. Ίσως γι' αυτό στα-

ματάει η καρδιά μου στις 45 σφύξεις.

Έχω και χολή. Συχνά με πονάει πολύ μετά το φαγητό, χρειάζεται κι αυτή εγχείρηση».

Είχα αρχίσει να τρομάζω από τις πολλές αρρώστιες του Γιώργου. Κάτι, όμως, μου έλεγε πως για να δεχτεί να έρθει ο Γιώργος να μου πει τα προβλήματά του, ήθελε και τη δικιά μου γνώμη. Όπως παλιά που με συμβουλευόταν ακόμα και για οικογενειακά του προβλήματα. Μέτρησα τις παθήσεις του: πόδι, κήλες, καρδιά, σπονδυλική στήλη, χολή. Θυμήθηκα πως μου είχε πει για 7 παθήσεις, περίμενα ν' ακούσω τις άλλες δύο.

Ο Γιώργος σαν να το κατάλαβε και συνέχισε:

«Το ένα μου αυτί δεν ακούει και το ένα μου μάτι έχει την αρρώστια της ωχράς κηλίδας και δεν βλέπει καλά. Θα τυφλωθώ, μου λέει ο οφθαλμίατρος, και από το άλλο μάτι, ίσως σε έναν χρόνο μέσα».

Τα είχα χαμένα, αλλά έπρεπε να συνεχίσω. «Δυο λεπτά να σε εξετάσω», του είπα.

Τον εξέτασα πολύ ώρα, πλαγιασμένο, καθισμένο και όρθιο. «Μήπως άδικα τον ταλαιπωρώ;», σκεφτόμουν. Μετά του είπα, για να κερδίσω χρόνο: «Περίμενε να πλύνω τα χέρια μου και να φέρω ένα ζεστό τσάι να πιούμε». Βγήκα έξω, έριξα μια γρήγορη ματιά στα βιβλία μου, που πάντα έχω έτοιμα στο διπλανό δωμάτιο, έφερα το τσάι, που το είχε έτοιμο η σύζυγός μου, και κάθισα πλάι του.

Ακολούθησε ησυχία. Ήταν η πιο κρίσιμη στιγμή. Ο Γιώργος μέσα στην αγωνία του να μην ελπίζει κι εγώ μέσα στην αμηχανία μου να επικαλούμαι μέσα μου τον Ύψιστο, τις γνώσεις μου και την καλή μου τύχη για να τολμήσω να πω κάτι σωστό:

«Γιώργο, το πόδι σου έχει μια εξόστωση. Την έχεις από έφηβος προφανώς και οι πιθανότητες να γίνει καρκίνος είναι αμελητέες. Ξέχασέ το αυτό. Οι δυο σου κήλες είναι πράγματι μεγάλες, αλλά δεν έχουν συμφύσεις, ανατάσσονται και, αφού θέλεις να αποφύγεις την εγχείρηση, μπο-

ρείς να βάλεις έναν ειδικό κηλεπίδεσμο. Έχω δει άρρωστο με κήλη πολύ μεγαλύτερη από τη δική σου στη δική σου ηλικία, γύρω στα 75, που, όμως, είχε συμφύσεις και οι γιατροί στο εξωτερικό αποφάσισαν να μην τον χειρουργήσουν.

Για τη βραδυκαρδία σου περίμενε λίγο. Φρόντισε να μην παχύνεις και να μην κουράζεσαι διότι, όπως παρατήρησα, όταν κουράζεσαι, οι σφύξεις σου ανεβαίνουν μόνο μέχρι τις 65. Όπως είπες, όμως, αυτή η κατάσταση υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια. Κάποιος από τους καρδιολόγους μάλιστα γράφει στο καρδιογράφημά σου ότι πριν πολλά χρόνια πέρασες ένα μικρό έμφραγμα. Ίσως πάνω στο νεύρο που ρυθμίζει τις σφύξεις της καρδιάς και γι' αυτό μειώθηκαν οι σφύξεις σου. Με λιγότερες σφύξεις θεωρητικά μπορείς να ζήσεις πιο πολλά χρόνια. Λένε πως όσο πιο πολλές σφύξεις έχει η καρδιά, τόσο λιγότερο χρόνο ζει το άτομο».

«Και πώς θα κάνω την εγχείρηση στη σπονδυλική στήλη;», αντίλεξε ο Γιώργος.

«Ο όγκος στη σπονδυλική στήλη δεν είναι καρκίνος Γιώργο, είναι λίπωμα. Διότι είναι μαλακός και ευκίνητος. Ξέχνα τον κι αυτόν.

Για τη χολή σου δοκίμασε μετά το φαγητό να

πλαγιάζεις περίπου 15 λεπτά με κλίση στο αριστερό πλευρό. Έτσι θα αρχίσει να αδειάζει η χοληδόχος κύστη και θα σου φεύγει ο πόνος. Είσαι ψηλός και αδύνατος και, όπως παρατήρησα με την επίκρουση στην όρθια θέση, έχεις αρκετή πτώση του ήπατος.

Το αυτί σου μάλλον θέλει καθάρισμα.

Όσο για την ωχρά κηλίδα, θέλω να πας να σε δει ο τάδε οφθαλμίατρος, που εκτός από τα κλασικά δίνει και κάποιες σοφές οδηγίες καθημερινής διαβίωσης. Η πάθηση της ωχράς κηλίδας αφορά τη φυσιολογία του υπερήλικα. Τουλάχιστον τώρα έχεις μόνο μία πάθηση και όχι επτά. Μη φοβάσαι, όμως, δεν πρόκειται να τυφλωθείς από το άλλο μάτι σ' έναν χρόνο, όπως σου είπαν. Συνεχώς παρουσιάζονται καινούρια φάρμακα».

Ο Γιώργος με κοίταζε σασιτισμένος. Σαν να μην πίστευε στα λόγια μου ή σαν να ήθελε να μ' ευχαριστήσει και δεν ήξερε πώς να φερθεί. Μου φάνηκε πως δάκρυσε, χαμογέλασε, πήγε να σηκωθεί, ξανακάθισε, έπιασε το φλυτζάνι με το τσάι, ήπια την τελευταία γουλιά και μου είπε:

«Ευχαριστώ γιατρέ, θα ξανάρθω να μου πεις για τον οφθαλμίατρο».

